

St. Anna Ziekenhuis

Sigmoïdoscopie

(met Moviprep voorbereiding)

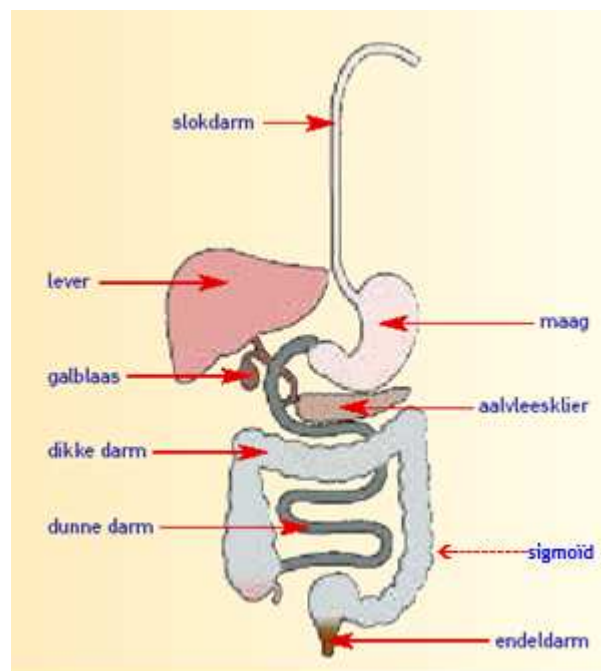
| bijzonder betrokken |

Inleiding

Uw arts heeft voorgesteld om bij u een sigmoïdoscopie te laten doen. Dit is een onderzoek, waarbij met een kijkinstrument (de endoscoop) de binnenkant van het laatste deel van uw dikke darm (het sigmoid) en de endeldarm wordt bekeken. Het sigmoid is het S-vormige deel van de dikke darm die uitkomt in de endeldarm.

In deze folder krijgt u meer informatie over dit onderzoek, over de voorbereiding, over de aandoeningen die ermee kunnen worden opgespoord en wat u na afloop kunt verwachten.

Hoe werkt de dikke darm

De darm is een belangrijk onderdeel van het spijsverteringsstelsel. Met het spijsverteringsstelsel worden alle organen bedoeld die samen zorgen voor de voedselvertering. De darm bestaat uit twee delen: de dunne en de dikke darm.

In de dunne darm worden belangrijke verteringssappen aan het voedsel toegevoegd. Hierdoor verteert het voedsel waarna de bij de vertering vrijkomende voedingsstoffen aan het bloed worden afgegeven. Dit zijn de bouw- en brandstoffen voor het lichaam. De rest, een dunne, onverteerbare massa stroomt de dikke darm in. De dikke darm is wijder dan de dunne darm, is in totaal ongeveer 1 á 1,5 meter lang en ligt als een 'omgekeerde U' in de buikholte. De dikke darm onttrekt water en zouten aan de brij waardoor de ontlasting wordt ingedikt. Wat overblijft, is de normale vaste ontlasting. Deze wordt door het samentrekken van de dikke darm voortgeduwd naar het laatste deel van de darm: de endeldarm. Als deze vol is, krijgt u 'aandrang', het signaal om naar het toilet te gaan. Een volwassen mens heeft gemiddeld 100 tot 200 gram ontlasting per dag.

Wat is een sigmoïdoscopie

Met een sigmoïdoscopie kan de arts de binnenkant van uw endeldarm en het laatste deel van uw dikke darm bekijken (totaal ongeveer 50 cm lang). Hiermee kan deze veel te weten komen over uw klachten. Het onderzoek wordt gedaan met behulp van een speciaal apparaat, de endoscoop. Een endoscoop bestaat uit een dunne flexibele stuurbare slang met aan het uiteinde een klein lampje dat de binnenkant van uw darm verlicht en een kleine camera, waardoor het onderzoek op een televisiescherm te volgen is. Tijdens de endoscopie kunnen, indien afwijkingen gezien worden, foto's en of films worden gemaakt zodat de afwijkingen later nog eens beoordeeld kunnen worden. Van elk onderzoek wordt in ieder geval een schriftelijk verslag gemaakt.

Wat zijn de voordelen van dit onderzoek

Met een sigmoïdoscopie kunnen afwijkingen aan uw dikke darm worden opgespoord, zoals zweertjes, ontstekingen, bloedingen, vernauwingen, divertikels, poliepen en gezwellen. Via de sigmoïdoscoop kunnen ook kleine ingrepen worden gedaan. Om dit te kunnen doen, schuift de arts instrumentjes door de endoscoop. Er kan bijvoorbeeld een stukje weefsel worden weggenomen voor nader onderzoek. Dit noemen we een biopsie. Ook kunnen in sommige gevallen kleine poliepen worden verwijderd, vernauwingen worden opgeheven en een bloeding worden gestelpt.

Welke aandoeningen kunnen worden opgespoord

Hieronder volgt een korte opsomming van ziekten die met dit onderzoek kunnen worden opgespoord.

Chronische darmontsteking

Chronische darmontstekingen zijn onder andere de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa. Bij beide ziekten worden perioden met veel klachten (pijn en diarree) afgewisseld met perioden zonder klachten. Bij deze ziekten is de darmwand in meer of mindere mate chronisch ontstoken. Deze ontstekingsreacties gaan vaak gepaard met ernstige buikpijn, diarree met soms bloed en pus. De oorzaak van deze ziekten is (nog) niet bekend. Vooral jonge mensen tussen 15 en 35 jaar worden er door getroffen.

Divertikels

Dit zijn kleine uitstulpingen van de darmwand in de buikholte. Je kunt een dikke darm met divertikels het beste vergelijken met de binnenband van een fiets die op zwakke plekken door de buitenband naar buiten komt. Divertikels geven meestal geen klachten, tot er ontlasting en bacteriën in achterblijven. Dan gaan ze ontsteken en spreken we van diverticulitis. Klachten zijn: koorts, misselijkheid, hevige buikpijn en diarree, soms met bloed. Divertikels komen vooral voor bij mensen boven de 50 jaar. Men veronderstelt dat vezelarme voeding en een slechte stoelgang (verstopping) een belangrijke rol spelen bij het ontstaan ervan.

Poliepen

Dit zijn kleine, meestal goedaardige gezwellen aan de binnenkant van de dikke darm. Ze kunnen verschillende vormen hebben: plat, bol, rond, als een paddenstoel of als een knoop. Poliepen variëren in grootte van enkele millimeters tot enkele centimeters. Kleine poliepen geven meestal geen klachten, grotere wel. Er kan dan bloed bij de ontlasting zitten of er kunnen verstoppingsklachten optreden. Sommige poliepen (adenomen) kunnen op den duur kwaadaardig worden. Daarom moeten poliepen altijd worden verwijderd. Daarna kan de poliep verder worden onderzocht om te bekijken of het een onschuldige poliep of een kwaadaardige poliep (adenoom) is.

Darmkanker

Kanker van de dikke darm en de endeldarm komt veel voor, zowel bij mannen als bij vrouwen. In dit geval zitten er gezwellen in de darmwand. Darmkanker ontstaat als een poliep (adenoom) niet op tijd wordt ontdekt en de kans krijgt om uit te groeien tot een gezwel. Klachten kunnen zijn: bloed in de ontlasting, een veranderde stoelgang, gewichtsverlies, vermoeidheid, buikpijn en bloedarmoede. Soms zijn er geen klachten. Mensen bij wie dikkedarmkanker in de familie voorkomt, hebben meer kans op deze ziekte.

Ook mensen met een chronische darmontsteking lopen een verhoogd risico op het ontstaan van darmkanker.

Er zijn, zoals bij alle onderzoeken kleine risico's, deze moeten met u zijn besproken tijdens het gesprek met de arts/verpleegkundige.

Voor het onderzoek, vanaf:.....

De voorbereiding is als volgt:

Lege darmen:

Om het onderzoek goed te kunnen uitvoeren, moet uw dikke darm helemaal leeg zijn.

Wij vragen u om 3 dagen voor het onderzoek geen grof volkorenbrood en fruit met pitjes (o.a. kiwi, druiven, aardbeien, noten, zaden) te eten.

Deze pitjes kunnen namelijk in uw darmen achter blijven en de coloscoop verstoppen.

Wat u NIET mag eten?:

- Grof volkorenbrood, brood met pitjes/zaden, crackers of beschuit met pitten / zaden en muesli(repen).
- Fruit met schil en/of pitjes zoals: kiwi, druiven, aardbeien, citrusvruchten, bramen, sinaasappel, grapefruit, mandarijn, gedroogd fruit en bessen.
- Groeten: tomaten, peulvruchten, mais, salades, prei en ui.
- Overige voedingsmiddelen zoals: bonen, linzen, quinoa, cruesli, pinda's en noten.
- Volkoren en meergranenpasta, zilvervliesrijst.

Wat u WEL mag eten:

- Wit en lichtbruin brood.
- Hagelslag, chocoladepasta, honing, stroop en jam zonder pitjes.
- Fruit zonder schil en / of pitjes zoals appel, peer, banaan en meloen.
- Gekookte groenten zoals: bloemkool, broccoli, wortelen en bieten.
- Aardappelen, witte rijst en pasta.
- Mager zacht vlees of vis zoals kipfilet of witvis.

Wanneer u reeds in het ziekenhuis bent opgenomen zal de verpleegkundige van de afdeling de voorbereiding begeleiden. Als u op de poli wordt behandeld heeft u een recept voor Moviprep (laxeermiddel) meegekregen. Als u deze folder via de post krijgt toegestuurd is het recept voor het laxeermiddel ingesloten. U kunt het laxeermiddel met het recept bij de apotheek ophalen.

LET OP: voor de tijden van inname van de Moviprep dient u zich te houden aan de instructies van deze folder en NIET aan de bijsluiter die u van de Apotheek heeft gekregen!

Instructies voor het gebruik van Moviprep

Moviprep is een laxeermiddel dat ervoor zorgt dat de darmen leeg gespoeld worden. De darm is dan schoon voor het onderzoek.

Bereiding:

Op de voorgeschreven tijden doet u de inhoud van zakje A en zakje B in een kan en voegt u 1 liter kraanwater toe. U roert de oplossing tot het poeder geheel is opgelost. Dit kan 5 minuten duren. U kunt de Moviprep in de koelkast bewaren. Gekoeld smaakt de drank beter. Moviprep heeft een frisse limoen of sinaasappelsmaak. Door gebruik te maken van een rietje wordt de smaak minder geproefd.

Na verloop van tijd zult u misschien vrij plotseling en vaak naar het toilet moeten. U kunt daarom het beste in de buurt van een toilet blijven.

Waarom is een schone darm zo belangrijk?

Het is belangrijk dat de darm goed schoon is zodat het slijmvlies grondig kan worden onderzocht en zelfs de kleinste afwijkingen in het weefsel worden gezien. Wanneer de dikke darm van binnen nog vies is, is het zicht in de darm slecht en dit bemoeilijkt het onderzoek. De arts kan dan beslissen om het hele onderzoek, na betere darmreiniging, opnieuw te doen.

Dieet en laxermiddel

op de dag vóór het onderzoek .....

- U krijgt het onderzoek in de ochtend tussen 8.30 uur en 10.00 uur.
- U gebruikt een licht ontbijt.
  - Om ±13.00 uur neemt u de **laatste** licht verteerbare maaltijd.
  - U mag witbrood of beschuit gebruiken met mager beleg (rookvlees, 20+ of 30+ kaas, kipfilet, magere ham of vruchtenhagel) en/of een heldere bouillon.
  - Om 18:30 uur start u met de inname van **de eerste liter Moviprep**. Drink de vloeistof binnen 1 à 2 uur op. Drink bijvoorbeeld iedere 10 à 15 minuten een glas totdat de kan leeg is.

Daarna moet u **minimaal 1 liter heldere vloeistof drinken**. Heldere vloeistoffen zijn vloeistoffen waar u doorheen kunt kijken. Voorbeelden hiervan zijn water (met of zonder smaak), thee, heldere appelsap of dubbelfris en bouillon.

Let op: géén koffie en/of melkproducten!

- U krijgt het onderzoek tussen 10.00 uur en 16.30 uur.
- U gebruikt een licht ontbijt en lunch.
  - Om ±16.00 uur neemt u de **laatste** licht verteerbare maaltijd.
  - U mag witbrood of beschuit gebruiken met mager beleg (rookvlees, 20+ of 30+ kaas, kipfilet, magere ham of vruchtenhagel) en/of een heldere bouillon.
  - Om 18:30 uur start u met de inname van **de eerste liter Moviprep**. Drink de vloeistof binnen 1 à 2 uur op. Drink bijvoorbeeld iedere 10 à 15 minuten een glas totdat de kan leeg is.

Daarna moet u **minimaal 1 liter heldere vloeistof drinken**. Heldere vloeistoffen zijn vloeistoffen waar u doorheen kunt kijken. Voorbeelden hiervan zijn water (met of zonder smaak), thee, heldere appelsap of dubbelfris en bouillon.

Let op: géén koffie en/of melkproducten!

Dieet en laxemiddel

op de dag van het onderzoek:.....

Op de dag van het onderzoek mag u niet meer eten en roken. Ook mag u geen medicatie innemen, deze kunt u innemen na het onderzoek.

- U krijgt het onderzoek voor **10.00 uur**:
  - U drinkt tussen 04.30 - 06.30 uur de tweede liter Moviprep.
  - Daarna drinkt u 1 liter helder vloeibaar. Twee uur voor het onderzoek moet u alles op hebben gedronken.

- U krijgt het onderzoek tussen **10.00 uur en 13.00 uur**:
  - U drinkt tussen 06.00 - 08.00 uur de tweede liter Moviprep.
  - Daarna drinkt u 1 liter helder vloeibaar. Twee uur voor het onderzoek moet u alles op hebben gedronken.

- U krijgt het onderzoek tussen **13.00 uur en 16.30 uur**:
  - Tussen 09.00 – 11.00 uur de tweede liter Moviprep.
  - Daarna drinkt u 1 liter helder vloeibaar. Twee uur voor het onderzoek moet u alles op hebben gedronken.

Let op: géén koffie en/of melkproducten!

Let op

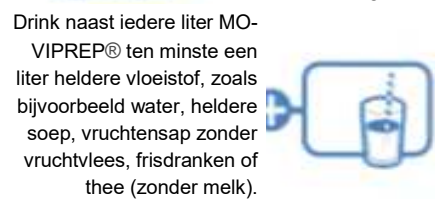
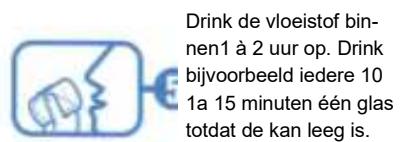
De darmvoorbereiding is succesvol wanneer na het drinken van beide liters Moviprep de ontlasting zo helder is als urine, zonder veel vaste deeltjes. Stop dan ook pas met drinken van helder vloeistoffen wanneer dit het geval is. Is dit niet het geval neem dan contact op met de functieafdeling waar het onderzoek plaats vindt.

U mag niets meer drinken tot 2 uur voorafgaande aan het onderzoek.

Tips bij het gebruik van moviprep

- Drink Moviprep gekoeld.
- Drink Moviprep met een rietje zodat de vloeistof wat verder in de mond komt (en u minder proeft).
- Gebruik suikervrije kauwgom tussendoor.

Het onderzoek

Wat staat u te wachten tijdens het onderzoek?

U wordt verzocht het onderlichaam te ontkleden vervolgens wordt u gevraagd om op uw linkerzij op de onderzoekstafel te gaan liggen. Via de anus wordt de endoscoop voorzichtig in de endeldarm gebracht. Daarna wordt deze langzaam en geleidelijk steeds verder in de dikke darm geschoven. Soms is het nodig om een beter zicht op de darmwand en het slijmvlies te krijgen. Dan wordt via de endoscoop lucht in de darm geblazen, die daardoor verder gaat openstaan. Door het invoeren van deze extra lucht kunt u ietwat pijnlijke darmkrampen krijgen en zult u winden moeten laten. Dat is heel normaal, dus schaam u er niet voor en houd de winden vooral niet op, want daardoor krijgt u alleen maar meer pijnlijke krampen. Tijdens het onderzoek kan u worden gevraagd om op uw rug of andere zij te gaan liggen. Ook kan een assistent met de handen op bepaalde plaatsen op uw buik druk gaan uitoefenen. Omdat de dikke darm verschillende bochten heeft, wordt de buigzame endoscoop regelmatig kleine stukjes teruggetrokken voor hij weer verder wordt geschoven. Daarna wordt de endoscoop stukje bij beetje teruggehaald, waarbij de darmwand zeer nauwkeurig wordt geïnspecteerd. Als het onderzoek klaar is, wordt de endoscoop weer verwijderd.

Extra ingrepen

Mocht de arts het nodig vinden, dan kan hij tijdens de sigmoidscopie een stukje weefsel voor onderzoek wegnemen (biopsie) of een andere handeling verrichten. Er kunnen in sommige gevallen kleine poliepen worden verwijderd of afwijkingen aan de darmwand worden weggebrand met behulp van elektrische stroom. Mocht dat nodig blijken, dan wordt er eerst een metalen aardpleister op uw bovenbeen geplakt om een goede geleiding te krijgen. Stukjes weefsel of poliepen worden naar het laboratorium gestuurd voor nader onderzoek.

Hoe lang duurt het onderzoek?

Het onderzoek zelf duurt ongeveer 10 tot 15 minuten, tenzij er extra

---

handelingen worden verricht, zoals bijvoorbeeld het verwijderen van poliepen. Dan duurt het iets langer.

Doet het onderzoek pijn?

Veel mensen vinden het inbrengen van de slang vervelend. Het doet minder pijn als u zich goed ontspant. Omdat het slijmvlies van de darmen geen pijnzenuw bevat, doen kleine ingrepen tijdens het onderzoek, zoals het wegnemen van een stukje weefsel, geen pijn.

Na het onderzoek

Nazorg

U mag direct na het onderzoek naar huis als u geen klachten heeft.

De uitslag

De bevindingen van het onderzoek en laboratoriumuitslag van een eventueel weggenomen stukje weefsel krijgt u op de polikliniek te horen. Hier zal de behandelende arts met u bespreken wat er verder zal gebeuren.

Wat kunt u verwachten na het onderzoek

De eerste tijd na het onderzoek kunt u wat pijn hebben, meestal als gevolg van darmkrampen door de ingeblazen lucht. Hoe sneller u die lucht kwijtraakt (door winden te laten), hoe eerder de pijn voorbij is. Eventueel kan de verpleging een klein buisje via de anus inbrengen om de lucht makkelijker kwijt te raken.

Ook kan door het onderzoek soms een voorbijgaande trage hartslag en de neiging tot flauwvallen optreden. Na het onderzoek kunt u weer gewoon eten en drinken. Het kan raadzaam zijn een inlegkruisje te dragen, of extra ondergoed mee te nemen, om eventueel vocht en slijmverlies na het onderzoek op te vangen, vooral als uw kringspier niet meer zo goed werkt. Zijn er stukjes weefsel of poliepen weggenomen, dan kunt u de eerste tijd wat bloed verliezen via de anus. Dit is niet ernstig, tenzij de bloedingen

---

Heeft u nog vragen?

Deze folder is niet bedoeld als vervanging van mondelinge informatie, maar als aanvulling daarop. Hierdoor is het mogelijk om alles nog eens rustig na te lezen. Heeft u vragen over het onderzoek, neemt u dan contact op met **de functieafdeling, telefoon: 040 - 286 4833**.

Als u verhinderd bent, verzoeken wij u om dit zo spoedig mogelijk door te geven aan de functieafdeling.

Bij problemen kunt u, buiten kantooruren, contact op nemen met: **de spoedeisende hulp (SEH), telefoon: 040 - 2864834**.

Met medische vragen kunt u terecht bij de behandelende specialist, poli MDL, **telefoon: 040 - 286 4892**

St. Anna Ziekenhuis

locatie Geldrop

Bogardeind 2
5664 EH Geldrop

locatie Eindhoven

Antoon Coolenlaan 1-03
5644 RX Eindhoven

T 040 - 286 4040

www.st-anna.nl

FUN032
06-21